

Stanovisko Bankovej rady NBS

Banková rada prerokovala a vzala na vedomie Ekonomický a menový vývoj – jeseň 2025.

Slovenská ekonomika rástla v poslednom období pomaly a opakovane zaostávala za očakávaniami NBS. Na jej výkonnosť dolieha oslabené vonkajšie ekonomické prostredie, ale aj nevyhnutné ozdravenie domácich verejných financií. Jedným z dôsledkov fiškálnej konsolidácie je aj dočasný nárast inflácie.

Podľa novej predpovede analytikov NBS by mal rast ekonomiky v budúcom roku ďalej spomaliť. Nové konsolidačné opatrenia vlády budú vzhľadom na svoj celkový objem, ale aj na zhoršenú finančnú kondíciu domácností a firiem, výrazne brzdiť ekonomiku. Tá by mala v budúcom roku vzrásť len o 0,5 %. Bez konsolidačných opatrení by ekonomický rast bol viac než dvojnásobný. Vplyv konsolidácie pocíti aj trh práce. Do roku 2027 by malo ubudnúť aj kvôli iným vplyvom približne 30-tisíc pracovných miest.

Pokračovanie v konsolidačnom úsilí bude napriek tomu nevyhnutné aj v budúcnosti. Postupné zastavenie rastu miery zadlženia verejnej správy je nevyhnutným predpokladom pre ekonomickú a finančnú stabilitu Slovenska v budúcnosti. Neúmerné odkladanie nevyhnutných konsolidačných opatrení by zvyšovalo zraniteľnosť slovenskej ekonomiky v čase, keď je situácia vo svete veľmi neistá. V prípade odkladu konsolidácie by boli budúce náklady pre ekonomiku vyššie.

Ozdravovanie verejných financií však prebieha v čase, keď nám vonkajšie prostredie nepraje. Vzhľadom na tento protivietor bolo rozhodnutie vlády mierne navýšiť budúce ciele deficitu verejných financií primeraným krokom.

Podľa odhadu NBS je naplnenie týchto cieľov v tomto aj budúcom roku realistické. Viaceré položky rozpočtu je pritom potrebné ešte bližšie špecifikovať. Odhad vplyvu celkového balíčka na ekonomiku sa z tohto dôvodu môže ešte zmeniť.

Ozdravovanie verejných financií však zostane výzvou aj pre ďalšie roky. Bez ďalších opatrení zostane deficit na úrovni okolo 4 % HDP aj v roku 2027. V tom čase pritom predikcia uvažuje s návratom rastu ekonomiky približne na úroveň jej potenciálu, okolo 2 %.

Na spotrebiteľské správanie domácností bude vplývať aj plánované zvýšenie regulovaných cien energií, pričom časť obyvateľstva už nemá dostávať kompenzácie za toto zvýšenie. Inflácia by v budúcom roku napriek tomu mohla klesnúť k 3,5 % z tohtoročných približne 4,0 %. Zosúladenie cien energií s trhovým vývojom a postupné ukončenie podporných opatrení z obdobia vysokej inflácie je dôležité nielen pre verejné financie, ale aj pre motiváciu k úsporám v spotrebe energií.

Analytici vidia riziká pre vývoj ekonomiky a cien vyvážené. Banková rada tento pohľad zdieľa.

Pre rast slovenskej ekonomiky je naďalej dôležité efektívne využívanie prostriedkov EÚ, najmä peňazí z Plánu obnovy. Spolupráca na úrovni EÚ, ktorá povedie ku konkurencieschopnejšej únii so silnejším vnútorným trhom a rozvíjajúcimi sa obchodnými väzbami na nové regióny sveta, je veľmi dôležitá aj z pohľadu vývoja exportne orientovanej slovenskej ekonomiky.